

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-08-23

Ärendenummer EXF-2024-01500

EXN 2024-09-23

Handläggare

Mikael Chrona

Telefon: 031-368 10 44

E-post: mikael.chrona@exploatering.goteborg.se

Informationsärende om förvaltningens säkerhetsarbete

Förslag till beslut

I exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden antecknar informationen.

Sammanfattning

Exploateringsnämnden är ytterst ansvarig för säkerheten inom förvaltningen.

Förvaltningen ska genom tydlig inriktning och fördelning av ansvar engagera sig i verksamhetens säkerhetsarbete, samt minst en gång årligen följa upp att säkerhetsnivån är acceptabel med återrapportering till nämnden.

Säkerhetsläget i Sverige har succesivt försämrats under de senaste åren bland annat till följd av desinformationskampanjen mot socialtjänsten, koranbränningar, kriget i Ukraina och Gaza etc. Det mesta talar för att säkerhetsläget i Europa kommer att vara instabilt länge.

Det finns en ökad riskbenägenhet vad gäller påverkan och sabotage mot mål i västvärlden, och därmed även mot Sverige. Den säkerhetshotande verksamheten mot Sverige bedrivs brett. Allt från teknikanskaffning och cyberangrepp för att stjäla information och kunskap till påverkansförsök på oberoende beslutsfattande och planering av attentat. Det finns även ett hot mot militärt stöd till Ukraina, och sedan en tid tillbaka finns det en ökad risk mot det även i Sverige.

Exploateringsförvaltningen har beaktat den ökade riskbilden för Sverige och har generellt sett en god nivå på säkerhetsarbetet, främst inom områdena fysisk säkerhet, personsäkerhet, informationssäkerhet och säkerhetsskydd. Inom civil beredskap (krisberedskap och civilt försvar) bedöms förvaltningen ha en acceptabel säkerhetsnivå, inom detta område finns det dock behov av utvecklingsarbete och övningar.

Exploateringsförvaltningen är en del av det civila försvaret och kommer som markägare sannolikt att beröras av det militära försvarets behov av mark för utbildning och övning. Det pågår även parallellt flera statliga utredningar som kan få påverkan på förvaltningen som offentlig aktör och som kommunal markägare.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Förvaltningen har bedömt att facklig samverkan inte är aktuellt i detta ärende.

Ärendet

Information om exploateringsförvaltningens säkerhetsarbete avseende säkerhetsnivån inom delområdena fysisk säkerhet, personsäkerhet, informationssäkerhet, säkerhetsskydd och civil beredskap (krisberedskap och civilt försvar).

Beskrivning av ärendet

Exploateringsnämnden är ytterst ansvarig för säkerheten inom förvaltningen. Förvaltningen ska genom tydlig inriktning och fördelning av ansvar engagera sig i verksamhetens säkerhetsarbete, samt minst en gång årligen följa upp att säkerhetsnivån är acceptabel med återrapportering till nämnden.

Säkerhetsläget i Sverige har succesivt försämrats under de senaste åren bland annat till följd av desinformationskampanjen mot socialtjänsten, koranbränningar, kriget i Ukraina och Gaza etc. Det mesta talar för att säkerhetsläget i Europa kommer att vara instabilt länge. Säkerhetspolisen (SÄPO), Försvarmaktens militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (MUST), Försvarets radioanstalt (FRA) har alla bekräftat i sina årsrapporter att säkerhetsläget är väldigt allvarligt.

Säkerhetspolisen beslutade den 17 augusti 2023 att höja terrorhotnivån till nivå 4 som är den näst högsta nivån. Nivå 4 innebär att sannolikheten att aktörer har avsikt och förmåga att genomföra attentat är hög. Enligt SÄPO:s senaste bedömning är Sverige inte längre i samma fokus för våldsbejakande extremisters propaganda. Terrorhotnivån ligger dock fortsatt kvar på samma nivå (4).

Främmande makts säkerhetshotande verksamhet mot Sverige bedrivs brett, enligt SÄPO. Allt från anskaffning av teknik, cyberangrepp, attentatsplaner mot personer, kartläggning av oppositionella och påverkan mot svenskt beslutsfattande. Ryssland, Kina och Iran är de största hoten mot Sveriges säkerhet. De verkar, och till viss del samverkar, för att förändra den nuvarande säkerhetsordningen vilket påverkar säkerhetsläget i Sverige. Rysslands anfallskrig mot Ukraina och utgången av kriget är avgörande för Europas och Sveriges säkerhet, då Rysslands fokus kan komma att riktas alltmer mot väst.

Exploateringsförvaltningen har beaktat den ökade riskbilden för Sverige, inom alla säkerhetsområdena, fysisk säkerhet, personsäkerhet, informationssäkerhet och säkerhetsskydd. Inom civil beredskap (krisberedskap och civilt försvar) bedöms förvaltningen ha en acceptabel säkerhetsnivå, inom detta område finns det dock behov av utvecklingsarbete, ökad samverkan med stat och region samt övningar.

Förvaltningen medverkar på regelbundna stadenövergripande samverkansmöten för förvaltningar och bolag för att utbyta erfarenheter och inhämta information. Förvaltningen har inom ramen för stadsledningskontorets ledning gjort de analyser och planer som fordras enligt säkerhetsskyddslagen. Vissa exploateringsprojekt fodrar ökad säkerhet och samverkan mellan stadens förvaltningar och bolag.

I enlighet med Göteborg Stads säkerhetspolicy ska säkerhetsarbetet vara en del av verksamhetens riskhantering och stärka förvaltningens förmåga att upprätthålla en definierad risknivå. Säkerhetsarbetet ska vara långsiktigt, kontinuerligt och omfatta alla delar av verksamheten. Arbetet ska bedrivas med utgångspunkt i kontinuerliga riskanalyser och med tyngdpunkt på förebyggande aktiviteter.

Det pågår parallellt och flerdimensionellt arbete för att öka landets robusthet och flera statliga utredningar liksom lagstiftning pågår som kan få påverkan på exploateringsförvaltningen som offentlig aktör och som kommunal markägare. Ett nytt svenskt försvarsbeslut förväntas tas under 2024 för att gälla från och med 2025 och Sveriges anpassning för att leva upp till sin nya roll som Nato-allierad pågår.

Förvaltningens bedömning

Exploateringsförvaltningen har generellt sett en god nivå på säkerhetsarbetet, främst inom områdena fysisk säkerhet, personsäkerhet, informationssäkerhet och säkerhetsskydd. En förklaring till detta är ett systematiskt arbete i enlighet med fastställda rutiner i kombination med planerade utvecklingsinsatser. Inom civil beredskap (krisberedskap och civilt försvar) bedöms förvaltningen ha en acceptabel säkerhetsnivå, inom detta område finns det dock behov av utvecklingsarbete, ökad samverkan med stat och region och övningar.

Departement och myndigheter lyfter vikten av att samhällets alla aktörer bidrar till en sammanhållen totalförsvarsplanering. Förvaltningen befinner sig därmed i en större kontext än sammanhållen stadsutveckling vilket ger tillkommande perspektiv i rollen som markägare. Frågeställningar rörande säkerhet, beredskap, upprustning av militärt och civilt försvar samt Sveriges anslutning till försvarsalliansen Nato har tillkommit. Exploateringsförvaltningen är en del av det civila försvaret och kan som markägare komma att beröras av det militära försvarets behov av mark för utbildning och övning.

Kristina Lindfors
Direktör exploateringsförvaltningen

Peter Kim
Avdelningschef utveckling och styrning